

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ærumnæ D. N. Jesu Christi

Thomé <de Jesus>

Monachii, 1676

Quomodo fructus ex consideratione & lectione Ærumnarum Domini sit colligendus. Caput II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45834)

illa non cum tanta æstimatione tractamus. Paucis ista complexus
est S. Cyprianus, cum dixit: *Si sufficis tu DEO, sufficiat tibi
DEVS.* Utrique si Deus habuit te pro principali intento, &
causa suarum ærumnarum & vitæ, ut saluum te faceret; quid
magni erit, si tu ipsum habeas pro principali intento vitæ &
actionum tuarum, ut semper eum quæras, ames, & imiteris?
Meminerimus primum ejus actum, eo momento, quo ex volun-
tate Patris Æterni assumpsit nostram naturam, fuisse amorosam
ac voluntariam obedientiam & submissionem, quã acceptavit
omnia, quæ illi propter nos perpetienda offerebantur: prima
ejus Verba, quæ à S. Luca referuntur, ista fuisse: *Nesciebatis, quia
in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse?* & última ante mor-
tem: *Pater! in manus tuas commendo Spiritum meum!* ut adeo
vitam, quam diligendo, obediendo, patiendo coeperat ac tra-
duxerat, etiam consummaret. Ut proinde veri amici ejus pro
perdito æstimare debeant, quidquid temporis in vita sua non im-
penderunt amoris & imitationi ejusdem.

Quomodo fructus ex consideratione & lectione Ærumnarum Domini sic colligendus.

CAPUT II.

- I. **T**Ametsi Christus Dominus noster sit, qui desiderantibus se
conformare vitæ ipsius liberaliter suggerit motiva, sensus,
lumina, & affectus interiores, quibus inflammat ac dilatat eor-
um corda, ad securè decurrendum per vias Domini, illuminan-
do intellectum in cognitione veritatum Cælestium, & voluntatem
inflammando in amorem eorum, quæ cognoverint, & interdum
plus illos docendo uno momento, quàm longo tempore possit
magister externus multis documentis aut libris: nihilominus or-
dinariè incipientes, & cum sol iste suos radios continet intra nu-
bes, etiam proveciores indigent humanâ institutione, & lectio-
ne,

Ex Sermonibus Domini.

ne, quam orationi præmittant, ut per illam fecunda reddatur, ac detineatur memoria bonis cogitationibus, imbuatur mens, moveatur voluntas, excitetur spiritus, mollescat siccitas ac durities animæ, & instruatur, ut nôrit in oratione procedere. Fit enim ut, nisi hoc nôrint, lectione, quâ tenerescebant, finitâ, recidant in pristinam siccitatem, & ab oratione recedant aridi, quales accesserant; quòd ignoraverint, quomodo oporteat animum elevare in Deum; ac propterea ab oratione abhorreant, & ab ejus exercitio tandem omnino desistant.

Ergo non utilis tantùm, sed etiam necessarius Tironibus est Magister, qui meditandi materiam eis præmandat, & aptè proponat, ut eâ viâ incedant, quâ Deus ostendit se unumquemque illorum ducere velle. Licet enim unus omnium sit finis, ut uniantur Deo per Amorem, conformentur per Imitationem, & in Dei manus consignentur, & aptentur per Resignationem seu Mortificationem; varii tamen, imò innumeri sunt modi ac viæ internæ, valdeque diversæ, quibus ad illum finem Divinæ sapientiæ placet eos perducere, sive per odium sui & peccatorum suorum, sive per suaves affectus Divinæ præsentis, sive per aspirationem ac desiderium ejus, sive aliis modis. Quod est inter opera Dei maximè mirum & obstupescendum: quia mirabiles in eo divitias ac thesauros sapientiæ suæ ostendit. Qua in re qui bonum habet Magistrum ac directorem, brevi plurimùm proficit, si illi obediat. Quemadmodum apparet in Religionibus bene constitutis, ubi Tirones ab exercitatis magistris diriguntur, donec a pertis oculis in interiorem Dei familiaritatem deveniant, quâ sine alio Duce possint procedere: dum educati per exercitium Mortificationis, evadant viri valde spirituales, & undequaque perfecti. Ubi verò illa Mortificatio negligitur, inveniuntur quidem viri doctrinâ & aliis donis præstantes, at religiosi flaccidi valde. Unde Superiores, qui Novitiorum institutionem negligunt, & Magistri Novitiorum, qui exteriora præcipuè curant, hi sunt, qui regularem disciplinam relaxant: quia eorum ubera, quibus lactandi erunt Tirones, lacte carent; unde soboles religiosa non crescit, nec adolescit in robur veri spiritûs.

II.

X X X z

Qui

III. Qui autem in Ordine Religioso non sunt, illi se in suis exercitationibus lectione librorum juvare possunt, vel directione periti Confessarii, aut alterius servi DEI, cui rationem dent rerum suarum, ac perseverent in usu Sacramentorum; quod est medium præcipuum obtinendi à DEO lumen internum. Si quibus autem placeat uti hoc libro, iis expediet nôsse, quis in illo servatus sit ordo. Primò igitur ponitur historia cujusque ærumnæ, cum aliqua doctrina idonea ad excitandum desiderium imitandi. Subjungitur Exercitium, quo uti licet, quamdiu non sentitur influentia divina. Hac enim præsentè, Domino auscultandum est in silentio. In quolibet Exercitio tria sunt puncta præcipua: Humiliatio ex cognitione sui ipsius, Oblatio sui cum resignatione in manus Dei, ac Desiderium imitandi Christum, eique se conformandi: atque hæc omnia cum aspirationibus & affectuosis actibus amoris: quæ tria in omnibus actionibus & exercitiis nostris, ac totâ vitâ oportet spectare. Admiscantur etiam Adorationes, Petitiones, & gratiarum Actiones; ut omni modo, quo fieri potest, moveatur & accendatur voluntas ad amorem pulchritudinis ac bonitatis divinæ: quod unice quæritur. Ut verò liberior sit spiritus, & facilius excitetur affectus ad hoc, quod desiderat, non debuit alligari ad certum ordinem servandum in istis.

IV. Porro ad majorem fructum capiendum ex istis juvabunt monita sequentia, 1. Ante omnia procuranda cognitio inclinationum suarum, ut se contra eas obarmet, & per orationem virtutesque contrarias muniat: præcipuè verò semper à DEO humilitatem & amorem Dei impetrare contendat: quia per hæc duo planè purgatur anima ab omnibus, quæ DEO non placent.

2. Curet bene nôsse & implere quid sit, quod à se Deus in suo statu requirat. Nam hoc debet esse fundamentum omnis exercitii nostri. Quia DEO non placent voluntaria dona, si non præstentur ea, quæ sunt debita. Vocantur autem debita, quæ leges aut mandata Dei requirunt, videlicet à Religioso, Pralato Magistratu, Judice, Marito, Patrefamilias, &c. De quibus autem dubium est, consulendi sunt viri docti, ac timentes Deum, qui

Ex Arumnis Domini.

qui non loquantur placentia, sed pertinentia ad obsequium Dei & bonum animarum, consilium eorum sequentium.

3. Cum Deo per Confessionem Generalem, & solutionem omnium, quæ debentur, satis fuerit factum, ordinet omnia studia, occupationes, cogitationes, & opera ad propositum vitæ spiritualis, tanquam ad rem principalem, quæ super omnia sit curanda, quantum erit in se: non aliter utendo rebus istius vitæ, quàm eo modo, ut id, ad quod ordinatur tota vita, non impediant. Est autem hoc inter mirabilia gratiæ, quòd in omni licito statu vitæ possint accommodari omnia ad finem prædictum: ubi per experientiam agnoscitur summa fidelitas Dei, quâ facit, ut ea, quæ quis ex officio facere debet, non impediant Spiritum, sed promoveant magis, & excitent desiderium præsentiae Dei, secretis & intimis modis influentis, ut nihil omnino damni capiatur ab iis, quæ fiunt ex obedientia.

4. In omni re quærat Honorem Dei, non contentus vitare peccatum, sed illud semper sectando, quod juxta conditionem sui status erit perfectius. Et sua desideria comparando cum desideriis, quæ Christus habuisset in ea re; quod ex ejus exemplis & doctrina cognoscitur: hoc enim est veri imitatoris, & remotius ab omni peccato.

5. Constituat ordinem actionum suarum, ut semper sit occupatus, ac sciat quid agendum sit. Sic enim pauciores defectus admittet, ac tutior erit ab incurso diaboli. Nihil autem incipiat, nisi præmissâ brevi elevatione mentis in Deum, pro impetrando lumine & gratiâ, ut, quod acturus est, in ejus honorem ac beneplacitum cedat.

6. Quidquid acciderit, accipiat de manu Dei, se sanctissimæ ipsius voluntati conformans, eum laudando, & gratias agendo, quidquid natura moveat in contrarium: rogétque ipsum, ne velit aspicere irrationalem sensum infirmæ suæ naturæ, sed bona proposita, quæ dignatus est sibi largiri. Et sic acquiescat, donec motus illi subsidant.

7. Peculiares Dei favores celet, quantum poterit, præterquam ei, quem vitæ suæ moderatorem elegerit. Cum hoc enim

conferenda sunt omnia, magna cum sinceritate ac puritate, ut dirigatur ab eo, & satanæ fraudes evitet.

8. Variæ solent esse tentationes, quæ vel ad peccata sollicitent, vel à perfectione impediunt. Contra omnes juvabit: Primò, suspecta habere omnia, ad quæ sentimus nos inclinari & affici, quantumvis bona appareant. Quidquid enim præter Deum quæritur, magna cum inclinatione & ægrè dimittitur, id inordinatè diligitur, & tentationum origo est, impeditque cognitionem & amorem Dei, ad quem tendimus. Deinde nulli cogitationi locum dare, quæ possit nos perturbare: sed primis statim initiis animosè resistere, implorato auxilio Dei. Quòd si molestior sit, recurrere ad Patrem spiritualement, & usum Sacramentorum, & invocando simul sanctos Patronos, & omnem occasionem tentationis amovendò. Nam in illa cadunt etiam fortes, quam fugientes infirmi roborantur & vincunt. Præcipuè verò contra spiritum pugnant Caro, & superbia; quarum tentationes quàm diu displicent, nihil nocent. Non ergo cogitemus nos derelictos à Deo, neque intermittamus ideo exercitia pia. Id enim esset fugere medicum & medicinam: sed abiciamus nos ad pedes Domini, certi, quòd adsit nobis, & fidelissimè omnia in bonum nostrum, summà sapientià & amore, disponat. Atque ista, quæ hactenus de vita instituenda, deque puritate desideriorum, & repellendis tentationibus dicta sunt, multum juvant orationem, dum removeant omnem remorsum, qui adimat confidentiam accedendi ad Deum, & quietem necessariam ad orandum. Si tamen adesset conscientia recentis cujusciam delicti, ob quam erubescat comparere coram Deo; cum eadem verecundia sistat se oculis misericordibus Dei, profitendo humillimè se aliud remedium sui mali nescire, & non desistat ab orando. Id enim esset genus occultæ superbiæ, quasi nolit habere in se, cujus eum pudeat.

VI. 9. Non reputet se aliquid effecturum suis viribus, sed per opera sua præparari debere ad accipiendum, quidquid ei bonitas divina largiri dignabitur. Et cum in hoc perseveraverit, fidelem Deo se exhibendo, & renovando quotidie suum propositum, non arbitretur parùm se proficere, & confidat Deum facturum

Ex Sermonibus Domini.

eternum in anima sua, quidquid ad ejus gloriam & salutem suam expediet. Neque tamen statuat se Judicem sui profectus, & eorum, quæ in se patrantur à Deo: nam hinc sæpe, nobis non sentientibus, facit, quod desideramus; quia sic expedit. Vult enim nos fidere sibi, neque fatigari pulsando fores illius misericordiae, dum semper agnoscimus nostram imperfectionem & inopiam.

10. Qui se invenit aridum in Oratione, non desistat ab illa, sed absolvat prout potuerit: neque enim sine fructu abit, licet eum ipse non sentiat. Cum autem Deo dante cor teneat, non festinet ad alia puncta, sed insistat uni, quàm diu duraverit ea scintilla. Potest enim contingere, ut eam sufflando, tanta fiat flamma divini amoris, ut per eam fiat illa mutatio in anima, quam desiderat. Quod si obtineatur in uno puncto, nihil opus est aliis.

11. Studeat interdum sæpe animum levare in Deum per oblationem sui, laudem divini Nominis, gratiarum actionem, implorationem caelestis auxilii; affectibus amoris ac dulcibus verbis illum stringendo, & quasi ligna identidem suggerendo foco amoris. Nam sæpe Deus tali occasione dat, quod in oratione dare distulerat, ut agnoscamus omnia nos ipsi debere, non laboribus nostris: per quod amor erga ipsum augetur, & minuitur nostra superbia.

12. Duo semper habeat in recenti memoria. Unum pro solatio in laboribus ac tentationibus; quod scilicet eas Deus non mittat, nisi magna cum moderatione, non plus imponendo nobis, quàm sustinere possimus cum gratia à se donata. Licet enim, ut S. Isaac monet, nos semper sentiamus prius tentationem, quàm gratiam adjuvantis nos Dei; re ipsa tamen semper adest prius gratia, quàm tentatio: cum hæc nos permittatur, nisi ad mensuram illius. Unde non oportet non esse ignavos, sed fortiter decertare cum fiducia. Alterum est, ut meminerimus ubique Dei presentis, præsertim inter homines, & negotia apta ad mentem distrahendam: ubiq; retinendo reverentiam Domini, nos aspicientis & operantis nobiscum. Quo fiet ut habeat semper
apertam

VII.

apertam portam ad introducendos nos in Cellam vinariam, ut dispulsa caligine ostendat nobis faciem suam, ac poterit nos vino odorifero sui amoris, ubi cessante strepitu verborum humanorum ipse loquatur nobis, & in pace dormiat ac requiescat nobiscum. O qui videret beatam hanc horam! Da illam Domine, quando fuerit pro tuo honore & obsequio.

Quis modus tenendus sit in Exercitio.

C A P U T III.

Cum adest hora faciendi Exercitii, coram Throno sanctissimæ Trinitatis circumfuso lumine & gloria, sistat se magna cum reverentia ac desiderio serviendi ipsius Majestati, & confidat, quod se pauperem creaturam non repudiatura, sed dignatura sit suo divino conspectu & auxilio. Consideret verò Mysterium sibi propositum, non quasi præteritum, sed quasi recens ac præsens: uti revera est in mente divina, quæ flagrat eodem nihil immutato amore & gustu, quo gessit illa in vita mortali, adeo ut vellet eadem rursus omnia pati & agere, si necessarium esset. Ergo Christum velut actu patientem intueri & amplecti debemus, ut fructum ex ejus Passione quasi præsentem capiamus, quandoquidem non minus est efficax, quàm fuerit, cum primò facta est.

Ita ergo collectis omnibus sensibus internis & externis, post profundam reverentiam coram Domino, cum signo Crucis, & præmissâ cum magno fervore oratione Dominicâ, & Salutatione Angelicâ ad impetrandam gratiam, incipiat Exercitium, attentè legendo præpositam Ærumnam Christi. In qua lectione si moveri se sentiat, Deum auscultet, eique se accommodet, quoad motio illa cessaverit; ac postea pergat in lectione. Quâ finitâ verbis, tenerum sensum spirantibus (qualia solùm pro exemplo & ingressu quodam apponimus) alloquatur Dominum, prout amor dictaverit: cui dandus est locus: ipse enim est, quem Exercitio nostro quærimus: neque enim intellectus multùm est occupandus; qui